

KRVAVITEV IZ NOSU

Anja Potočnik

1. Zakaj pride do krvavitve iz nosu?

Krvavitve iz nosu lahko nastanejo zaradi motenj v zgradbi pleteža žilic v nosu (prirojena napaka), suhe sluznice v sprednjem delu nosne votline, poškodb, vnetja in bolezenskih sprememb na nosni sluznici (lokalne ali splošne). Lahko nastanejo tudi zaradi uporabe zdravil (acetilsalicilna kislina, včasih drugi nesteroidni antirevmatiki, sredstva za preprečevanje strjevanja krvi) ali zaradi nenadno zvišanega krvnega tlaka, ateroskleroze in redkeje zaradi motenj v strjevanju krvi ter drugih boleznih krvotvornih organov. Pri ponavljajočih se krvavitvah moramo zlasti pri otrocih pomisliti na tujek, pri starejših pa na tumor, še posebej, če gre za krvav izcedek iz ene nosnice. Velikokrat pa jasnega vzroka krvavitvi iz nosu ne najdemo.

2. Kdaj in kako si lahko pomagata sami?

Večina krvavitev poneha v nekaj minutah samih od sebe. Pomagata si lahko z naslednjimi ukrepi:

- na mehkem delu nosu s palcem in kazalcem pritisnite nosnici ob nosni pretin za 10 minut,
- dihajte skozi usta,
- sedite ali stojite vzravnano, tako se zmanjša pritok krvi v glavo in nos,
- glavo lahko rahlo nagnete naprej, da kri ne zateka v žrelo,
- ne požirajte krvi, ki priteče v usta, pač pa jo izpljunite,
- na zatilje lahko položite hladne obkladke,
- ko krvavitev preneha, ne izpihujte strdkov krvi iz nosu in ne posegajte v nos, ker boste sicer ponovno zakraveli.

3. Kdaj morate k zdravniku?

K zdravniku morate:

- če krvavitev ne poneha po 15 minutah izvajanja zgoraj opisanih postopkov,
- če je krvavitev obilna,
- če se krvavitve pogosto ponavljajo,
- če se krvavitve iz nosu pojavijo po poškodbi glave, nosu (padec, udarec),
- če jemljete acetilsalicilno kislino ali sredstva proti strjevanju krvi,
- če krvav izcedek izteka iz vedno iste nosnice.

4. Katere ukrepe zdravnika lahko pričakujete?

Zdravnik bo s temeljito anamnezo poskušal ugotoviti vzrok krvavitve, nato pa bo s pregledom ugotovil mesto krvavitve in jo poskušal ustaviti. Nadalje bo tudi ocenil potrebo po nadaljnjih preiskavah, tj. npr. napotitvi v laboratorij zaradi ocene krvne slike in strjevanja krvi. Zdravnik bo

tudi izmeril krvni tlak in če bo le-ta izrazito povišan, kar je lahko vzrok za krvavitev iz nosu, ga bo pričel zniževati z zdravili, toda najprej bo vedno skušal ustaviti krvavitev. Če pa bo tlak zaradi obsežnosti krvavitve znižan, bo pristopil k postopkom za nadomeščanje tekočine in bo poskrbel za napotitev v bolnišnico.

5. Katere so najpogostejše diagnoze ob krvavitvi iz nosu?

- Izsušenost sluznice nosu,
- atrofija nosne sluznice,
- vnetje nosne sluznice, prehlad,
- poškodba (udarec, zlom nosu),
- poškodba zaradi mehničnega draženja (npr. praskanje po nosu),
- zvišan krvni tlak.

6. Kateri so načini zdravljenja?

Bolnik si najprej pomaga sam, kot je opisano v točki 2.

Hujše oblike krvavitve iz nosu zdravimo:

- s polaganjem tampona, prepojenega z zdravilno raztopino na mesto krvavitve,
- z elektrokoagulacijo žile, iz katere krvavi,
- z nanašanjem srebrovega nitrata na nosno sluznico (blage krvavitve iz Kiesselbachovega območja, ne pa pri krvavitvah iz nosnega pretina – možnost predrtja),
- s tamponiranjem nosu (sprednje, zadnje) ob zelo hudi krvavitvi ali ob ponovitvah,
- z embolizacijo ali podvezovanjem žil (krvavitve iz zadnjega dela nosu, iz arterije sfenopalatine) v ekstremnih primerih.

7. Kako poteka spremljanje bolnika, ki krvavi iz nosu?

Spremljamo bolnike, ki se jim krvavitve ponavljajo večkrat v kratkem časovnem obdobju in bolnike, ki imajo vstavljen tamponado.

8. Ali in kako lahko krvavitev iz nosu preprečite?

Ker je pogost vzrok krvavitev iz nosu izsušitev nosne sluznice, se priporoča vlaženje nosne sluznice s fiziološko raztopino. Takšno raztopino je moč pripraviti tudi doma, tako da v litru vode prevremo kuhinjsko žlico soli. Prav tako se odsvetuje brskanje po nosu in odstranjevanje krast iz nosu s prstom. Bolniki z zvišanim krvnim tlakom naj redno jemljejo zdravila za zniževanje le-tega.